

Protestbrief tegen wijziging Bkl/Bal en het afschotbesluit wolf GW4655m ('Hubertus')

Aan: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

t.a.v. internetconsultatie wijziging Bkl/Bal

Onderwerp: Juridische en ecologische bezwaren tegen besluitvorming omtrent wolf GW4655m ('Hubertus') en de noodzaak tot herziening van het ontwerpbesluit

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief wil ik mijn ernstige zorgen kenbaar maken over de voorgenomen wijziging van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

De recente gang van zaken rond wolf GW4655m – beter bekend als 'Hubertus' – onderstreept het ontbreken van voldoende juridische en ecologische waarborgen bij het nemen van ingrijpende besluiten over beschermde diersoorten.

Op 6 mei 2025 gaf de provincie Gelderland toestemming voor het afschieten van wolf GW4655m, op basis van een vermeend bijtincident op 13 april 2025.

Deze beslissing is **juridisch en ecologisch onhoudbaar**.

De maatregel is niet gebaseerd op sluitend bewijs.

Het enige forensische element is een eenmalige DNA-match op een broek, bemonsterd door een **niet-bevoegde derde zonder toezicht of volledige 'chain of custody'**.

Er zijn **geen medische rapporten, geen politierapport, geen verklaringen van een arts, geen audiovisueel bewijsmateriaal en geen onafhankelijk geverifieerde gedragsanalyse** volgens erkende ecologische standaarden.

Bovendien is het **ecologisch adviesrapport waarop het besluit rust** opgesteld door een bureau dat eerder werkte voor partijen die **wolven liever uit natuurgebieden waren**.

Een tweede, onafhankelijk advies ontbreekt.

Alternatieve maatregelen zoals zendering, tijdelijke afscherming of verjaging zijn niet aantoonbaar onderzocht of gemotiveerd verworpen.

Een opvallend detail in deze zaak is dat het betreffende natuurgebied (het park waar de incidenten zouden hebben plaatsgevonden) volgens eerdere verklaringen van de beheerder **niet gesloten hoefde te worden**, omdat men van mening was dat er **geen direct gevaar** voor bezoekers bestond. Desondanks is er nu toch gekozen voor **de zwaarste mogelijke maatregel**: het afschot van een streng beschermde wolf.

Dit terwijl het park tot op heden **gewoon openblijft**, hetgeen haaks staat op de bewering dat er sprake zou zijn van acuut gevaar.

Daarbij komt dat er recent opnieuw is gesproken over een vermeend bijtincident, waarbij **een tweede persoon zou zijn gebeten**. Echter, voor **dit nieuwe incident ontbreekt elk verifieerbaar bewijs**: er is **geen politierapport, geen medische verklaring, geen DNA-rapport of ander objectief vaststelbaar bewijsmateriaal**. Deze **tegenstrijdigheden onderstrepen de noodzaak voor zorgvuldige toetsing en transparantie**.

Het besluit verwijst naar **het IPO-wolvenplan 2025, dat formeel op 17 april 2025** is vastgesteld door het Interprovinciaal Overleg.

Echter, dit plan **is géén wettelijk bindend kader** en kan dus **niet dienen als voldoende juridische basis** voor een **ingrijpende maatregel** als het **doden van een streng beschermde diersoort**.

Deze gang van zaken staat op gespannen voet met meerdere nationale en Europese verplichtingen:

- De **Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG)**:
 - **Artikel 12** verbiedt het opzettelijk vangen, doden of verstoren van beschermde soorten zoals de wolf;
 - **Artikel 16** staat uitzonderingen slechts toe wanneer:
 - er **geen bevredigend alternatief** beschikbaar is,
 - de maatregel **geen afbreuk doet aan de staat van instandhouding** van de soort,
 - en de maatregel **adequaat gemotiveerd en beperkt** is.
 -
- De **Wet natuurbescherming (Nederland)** stelt dat het doden van beschermde soorten alleen mag met een ontheffing gebaseerd op strikte criteria en een zorgvuldig onderbouwde ecologische beoordeling.
- De **jurisprudentie van de Raad van State**, onder meer in de uitspraak **ECLI:NL:RVS:2019:1607**, bevestigt dat bij ingrijpende en onomkeerbare maatregelen zoals het doden van beschermde dieren:
 - de overheid een **zwaarwegende motiveringsplicht** heeft;
 - **alternatieven aantoonbaar** moeten zijn **onderzocht en verworpen**;
 - en er een **directe relatie** moet zijn tussen de **maatregel en een objectief vastgestelde, actuele schade of bedreiging**.

Deze uitspraak benadrukt bovendien dat **ecologische belangen niet mogen wijken voor bestuurlijke wenselijkheid zonder heldere onderbouwing en transparantie**

In dit geval is aan **geen van deze voorwaarden voldaan**.

Daarmee wordt een **precedent geschapen voor willekeurige, politiek beïnvloede ingrepen die haaks staan op het rechtsstatelijk en ecologisch kader**.

Verzoek tot aanpassing van het ontwerpbesluit

Ik roep het ministerie met klem op het ontwerpbesluit te herzien en daarin ten minste de volgende waarborgen op te nemen:

1. **Heldere toetsingscriteria** voor het aanmerken van een wolf als 'probleemwolf';
2. **Verplicht onafhankelijk ecologisch en ethologisch advies** vóórdat overgegaan mag worden tot maatregelen;
3. **Gedragsclassificatie en motiveringsplicht** als voorwaarde voor elke ingreep zoals afschot;
4. **Procedurele toetsing** aan **Europese natuurbeschermingsregels, inclusief verplichting tot proportionaliteit, subsidiariteit en documentatieplicht**;
5. **Transparantievereisten en forensische standaardisering** bij het verzamelen en beoordelen van bewijsmateriaal;
6. **Beoordelingskader dat expliciet verwijst naar Habitatrichtlijn, Wet natuurbescherming en relevante jurisprudentie**.

Zonder dergelijke garanties dreigt het gevaar dat beschermde soorten structureel het slachtoffer worden van ***onvoldoende onderbouwde, onomkeerbare beleidsmaatregelen***.

Dit is in ***strijd met zowel de geest als de letter van de wetgeving*** en ***ondermijnt het vertrouwen in rechtvaardig, ecologisch verantwoord overheidsbeleid***.

Met vriendelijke groet,